

O Volapükans Valöpo!

Stunidobsös dönu milagi nata ün tim et; anu juitobsös lifi nulik, kölagik, solik pos dels lunik daga. Benokömö! o florüp spelafulik !! Kanobs logön floris, florabimis e florüpaplanis votik in gads valöpo. Kodü atos, fredobsös mödikumo e deimobsös däsperi alsotik !

Volapük binon äs flor u bim jönik, ab if nekälobs oni, ofainikon, e fino odeadon. Nen flens lanälik, pük obas pianiko onepubon ! Seko, kis binon-li roul Volapüka tü tim at? Mutobs binön jenöfimans. Sevobs gudiko, das pük at neai pogebon dönu da vol; dels glorik at binons mo. Ab Volapük binon balik; no binon pük äs püks votik. Meriton flimiko ad pakonsefön - e vobod veütik at leduton obes - binon privileg obsik.

Sperantapük, votaflano, binon vikodan pükas valik somik tefü num slopanas e noganükam. Stunidob vemo püki at. Äbinon pük somik balid, keli elärnob. Sperantapük binon noe sogod gretik, ab igo rel pro mödikans. Binon vol votik. Ab Sperantapük eblöfön dini bal, sevabo, das pük mekavik neai podaopton äs pük telid ad balön menefi dis lestän püka telid pro menef lölik. Ab äsä ya esagob, Sperantapük eplöpon ad funön voli lölöfiko patiki, kel binon lomän bevünetik pro balionans. If el Zamenhof äkanom logön plöpi jafota okik anu, nendoto öbinom neläbik, das pük oka neai pidaopton as pük telid pro alikan, bi sevob, das at äbinon vip gretikün oma; votaflano, öbinom lefredik, das Sperantapük dalabon slopanis lemödik, e das fëvon ad jonön vole nedanöfik, das pük bevünetik okanon vedön jenöf bisü vilöf reiganas vola.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom

Ralph

V:34:2009

NEFLEN

Yunöf oba äbinon tep dagik;
Is ed us fe sols nidik loveiköl
Edämükons rein, tonär fagik
Ti vali: lemöd flukas redik retöl.

Vö! Ekontagob fluküpi tikas,
Ed anu jüpi, räki mutob gebön,
Kobüköl dönu taili tuvatas,
Vat dunon hogis ti ad sepülön.

E kin sevon-li if flors pedesiröl
Pubons pö sol äs melajol pelavöl,
Nulüdot müsterik ba jaföl nämedi?

O dol! o dol! tim fifidon lifi,
E nu flen dagik, kel tueton len lad,
Me blod peperöl glofon, nämükon oki.

(fa Charles Baudelaire se „Flors Badikosa”)

VÖDS FRUTIK

No dredolöd, igo üf mutolöv vegön ve veg dagik. Gödared spela
oktiitükon pianiko vegi olik. Finotü veg pebevegöl, lit fulik ostebedon oli.

KOD SUEMOVIK (1)

Kisi cedol-li, o söl löfik
Jenöfo dö pük bevünetik?
Binon-li ole vo din frutik?

Somikosi ojedob da yan
Ta pük somik binob fe taan
(Bi moni getob as tradutan !)

PŪKAGUL

Foyūmots Volapūka binons mu veūtiks. Deglul onas pagebons ad fomōn vārbatimis. Seko dasevobs atis legudiko.

Mālat onas i pagebon as foyūmots vōdas, kels malons timi, samo: adel, emul, oyel, āvig, e r.

Ekō bagaf brefik, kiōpo kanol logōn gebi pluamanuma foyūmotas votik. Dareidolōs oni, begō! Sukolōs sinifi foyūmotas dotik. Fino tradutulōs bagafi sōkōl ini pūk lomānik ola :

Jiflen oba belōdof domi jōnik. Zedelo fāilōkof yani e begolof vegi lū vobōp. Liofagotik binon-li vobōp? No tu fagik. Lenlabof plōgun bi mistomos.

Kevobans mōdik dagetons papūrabledis ad dabūkōn. Posā efidunons vobodi at, feapladons onis de būkōm. Nu dugolof da leyan e laispikof ko hiflen, kel binom lāxdilekan kompenāta. Semiknaiko fablibom de zif. Adelo edofalom sui glun e jiflen oba elasumof omi, ab no edeibludom. Too binom nekotenik.

Kiōpio golof-li anu? Anu begolof vegi dōnu lomio, mailōkof yani e nūgolof ini kvisinōp. Poso lūson visitom ofi. Nu binos zeneit, e fino beslipof bedi. Slip fūmiko binon rublesir. Ādel ya epasetikon. Odel obinon del nulik.

LUMESD

Ūn del semik daledūk Joseph de Lōsterān āspatom in legad kaseda okik ven hitōran ālūspikom omi, ed āsākom ome va kased bo ādalom palelogōn. Hilōpātal Lampōrik no te āgevom ome gespiki siik, ab āgebidūkom oki foginānane ad dugādōn omi. Āblinom omi ini spadāds valik, ed āgevom valōpo plānis zesūdik. Foginānan ābinom so patiko saidālik dō dugādan flenōfik oka, kel ābinom so sevik tefū valikos, das ānokom pō ledit fleniko su jot omik, ed āsteigādōm ini nam oma kōnādis largentik anik. Daledūk āpokom danōlo kōnādis, ed ābüedom latikumo fremōn onis. Vōladeke bisarik et ālāūkom dispenādi: „Āts binons kōnāds balik, keli emeritob fōro ūn lif oba.”

NELOGÄD
(fa hiel Frank Roger)

Äbinos poszedel zädela patedik, ed äs ai, hiel George igolom ad päskarön ed äjutom stili äsi pöti ad leadön glibön libiko tikodis oka, buikumo ka ad frutidön pöti at ad fanön fitis ömik.

Ye, tü del at patik, stil süpo pätroivon fa vög, kel jiniko ikömon neseimao:

„Deli gudik ole. Kanol-li lilön obi?”

El George ägelogedom, ab älogom neki.

„Si,” äsagom, „kanob lilön oli, ab no logob oli. Kiöpo binol-li?”

„Stanob stedo po ol. No kanol logön obi, bi jäfob me sperimänt tefü nelogäd. Jiniko val plöpon.

„Verato-li?” ägeom el George. „Nu, at jinos nitedik obe. Ab kikodo esludol-li ad spikön obe? Lilölo vögi olik dobükon vobedi nelogäda olik. Seilölös, begö! - täno obinol vo nelogädik.

„Gidetol ba in tef at,” ägespikom, „ab anu te binon sperimänt. Ye binos gudik ad getön mobis ola.”

„Suemob, ab no kanobs bespikön sperimänti olik anu,” äfövom el George. „Spikam obsik odredükon fitis.”

Man nelogädik äsäkom säkis mödikum, ab vano, bi el George äcedidom ad no plu lilön omi, ed äspelom, das ömogolom.

Klülabiko no ävilom mogolön, e, dub flapil sui jot, ästeifülom ad fanön küpäli ela George. Ab ebo ün timül at, el George ämufom boso.

Nu man nelogädik äperom leigaveti oka su yeb sliföfik ed äblunikom, ko kap foloveik, ini vat.

„Anu fits fümiko osukons vatis takedikum,” äcedom el George.

V:37:2009

Äbinom vutik.

„Yufolös obi !” ävokädom man. U no äkanom svimön, u vat koldik äfikulükon ome sveami laidik ad fino grämön sui jol flumeda.

„No kanob logön oli,” ägespikom verato el George, igo if vat skutöl äjonon ome nendoto kiöpo äbinom man.

„Ab kanol lilön obi, no-li?” ävokädom man nelogädik däsperiko.

„Dobükol vobedi dönu,” ägespikom el George.

„Anu no pötos ad cogön,” äviom man. „Noyob !”

„Stebedolös !” ävokädom el George, „oyufob oli.”

Nendoto fits ya imosvimons. Ab liedo no äkanom logön kiöpo äbinom man. Äbinon muf nonik in vat - mal teik bliböpa mana.

„Kiöpo binol-li?” äsäkom el George.

Gespik nonik.

Pipolom-li man fa flum, ud iyilom-li vate mu koldike? Ud isökom-li-la konsäli omik ad seilön? Nelogäd labon nebuädis oka.

El George äseidom oki dönu. Taked igekömon. Ba fits i gekömonsöv. Val atosä - vo ijenon-li?

Älemufükom kapi. Kisi dunoy-li anu? Telefonoy-li poldabüre ad nunön, das man nelogädik ba enoyom-la is? Vio kanoyöv-li tuvön omi?

Ägelogedom dönu ed älemufükom jotis.

Ägesumom fitalefadi oka dönu ed äsludom, das öbinos gudikum ad glömön jenoti lölik. Kludo no sagoy-li : „nelogovik, nemebabik ?”

(Tradutod fa hiel R. Midgley)

HENRI-CHRISTIAN SOLERANSKI

Ko lied gretikün egetob nuni, das söl Henri Soleranski edeadom kodü
ladatatak tü del teldegzülid mázula bälidotü lifayels luldeg.

Do älöfom pükis in valem, älabom löfi patik pro Volapük.

Äbinom bevü reidans balid gaseda obas, ed äpenom obe seimna ad
getön tradutodis vödas nulädik.

Blod oma, söl Marc Soleranski, vilom labön su sepül oma penädi :
LÖF in püks valik, kelis ästudom.

Sekü dead söla Soleranski, Volapük eperon fleni legudik.

Takädömös in püd sülik, kiöpo no neodoy püki ad kosädön.

MEN SÜPERIKÜN

Utan no binon jenöfiko süperik, kel te konsälön püdi, flenami e
gidi; ab utan, kel gevon timi e skili oka ad födön tugis at, kels
sublimükons sogädi, kels refinükons tati, e kels süükons in votikans
desiri ad dunön otosi - utan binon fe men superikün.

KOD SUEMOVIK (2)

Kikodo fövol-li ad lesagön,
das püki ola muton alikan lärnön?

(„Bi efe te oni kanob suemön !”)

DATUVAN LÜMÄTAS

Lümät pädatuvon fa tatafanäb: Kammerer, pemotöl tö Ludwigsburg (Deutän), kel picödetom ad fortifapönod dü muls mäl.

Fortifabüdan ädälo om ad stitön in leziöb okik voböpi kiemik smalik. Ya büikumo el Kammerer ininopolom desini ad plaädön sulfinalümätis vönädavogädik dub bos gudikum. Stafils at älabons finoti bal me sulfin pekövädöli; päblunons ini fladil ko lasbed me sulfatazüd säntretik peluimüköl, in kel äflamikons. If fulükot fladila äbinon flifedik, tän vobed äbinon kotenüköl, ab if äbinon güo neflifedik, tän din suvo ämplöpon.

Pos sperimänts mödik emiplöpöl, el Kammerer äprimom sperimäntis ko fosfin, ed ädatuvom tüi finod fanäbama okik jenöfo propori verätik, sodas stafil, ta völ leziöba omik petaröböl, äfilikon.

Posä pistadükom libio, äprimom meki lümätas. Neläbo sekü def lona tefü päts, kobod migota omik no äkanon padakipon lo mäted.

Ün 1835 lümäts nulik pälecedons riskädiks, sodas in tats anik geb onas päproibon. Ven ats ye päfabrikons in Linglän, e pänüveigons ini Deutän, äsädunoy dönu proibi.

Ab pro datuvan äbinos tu latik ad juitön fruti atosä; ädeadom ün 1857 in lienetanöp.

VÖDS SAPIK

Baläl binon vöd gidik, ed ai obinon so, ab no ai baläl in verat; bi mögos, das baläl dabinson in neverat, pöl e lug. (Masaryk)

Utans, kels slopons püdi, mutons binön klieniks ad komipön pro atos, kelosi püd flagon: lib e verat, stim e git, e mutons jelodön atis ko koop e lan.

(Henry Van Dijke)

DIV REGA SALOMON (17)

